Symion Coöperatie

Kennismanagement met Vakprofielen

Symion
business consultants

Kennismanagement met

Vakprofielen =

Het vakprofiel of kennismodel is een systematische beschrijving van kennis en gebruik daarvan die noodzakelijk is voor het goed kunnen uitvoeren van de functie.

In deze flyer is de functie van de automonteur als voorbeeld uitgewerkt, maar deze opzet en uitwerking geldt voor alle functies.

Meetbaar

De functie wordt beschreven in termen van kennis en de ervaring met die kennis.

Hiermee worden de functionaris en de functie meetbaar en kan deze jaarlijks worden getoetst op aansluiting op de ontwikkelingen in de markt.

Met deze aanpak zijn de ontwikkelpaden en groeimogelijkheden van medewerkers binnen en buiten de huidige functie direct zichtbaar en bespreekbaar.

Kennis en Ervaring

Iedere werknemer gebruikt kennis om zijn/haar werk uit te kunnen voeren. Sommige werkzaamheden vereisen veel toepassingservaring en voor andere werkzaamheden is slechts een globaal inzicht van belang. De mate van kennis en ervaring varieert dus per functie.

Vooropleiding en gespecialiseerde kennis

Een deel van de kennis die nodig is om een functie te vervullen, wordt opgedaan in de algemene (voor)opleiding. Op het werk krijgen medewerkers echter ook te maken met andere werkwijzen, specifieke apparatuur en materialen en zaken die niet in de vooropleiding aan bod zijn gekomen. De werkgever biedt de werknemers doorgaans de mogelijkheid om hierin (bij)geschoold te worden.

De term scholing moet hier in de ruimste zin van het woord worden genomen. Het betreft hier o.a. gespecialiseerde opleidingen, cursussen, training-on-the-job, maar ook inwerkprogramma's en introductietrainingen. Kortom, alles wat kennis toevoegt.

Symion
business consultants

Vakprofielen

Van kennis naar ervaring

Kennis is nodig bij het uitvoeren van werkzaamheden. Bij het verkrijgen van routine, spreken we van ervaring. Met deze ervaring groeit de zelfstandigheid in uitvoering en daarmee de vakvolwassenheid.

Verbreding van kennis en ervaring levert een bredere inzetbaarheid en geeft de groei aan van de medewerkers.

Deze groei in ervaring vinden we terug in de verschillende levels.

4 levels

Bij het beschrijven van de kennisgebieden, worden per kenniscompetentie een viertal levels beschreven.

Level 1: Basiskennis, met begeleiding of nacontrole, toepassing binnen afgebakende context.

Level 2: Basiskennis, zelfstandige toepassing in relatief eenvoudige overzichtelijke situaties.

Level 3: Zelfstandige en flexibele toepassing van kenniscompetenties in complexe situaties.

Level 4: Flexibele toepassing van kenniscompetentie in complexe situaties. Is in staat om kenniscompetentie te evalueren en anderen bij toepassing te instrueren en te begeleiden.

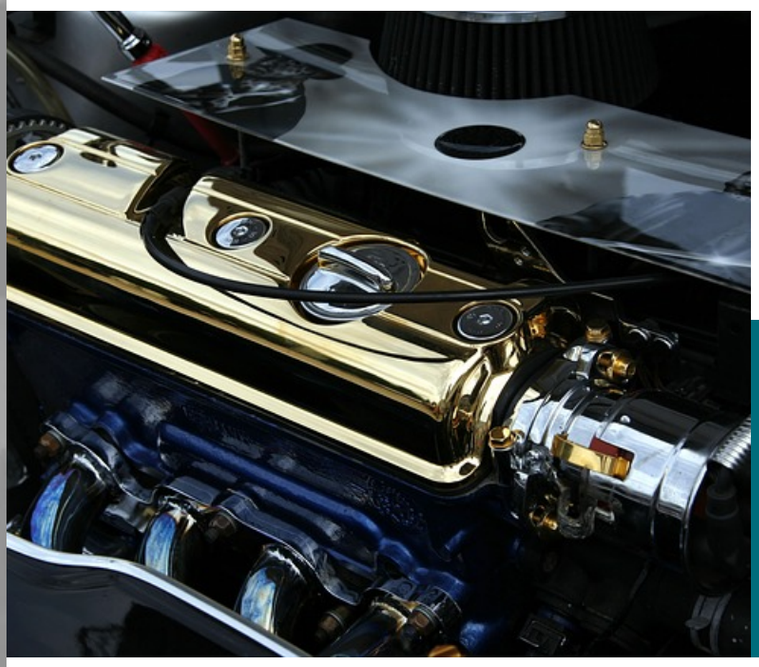

Vakprofielen
Managen van Kennis

Voorbeeld Vakprofiel Automonteur

versie 1.0
mei 2019

Omschrijving functie

Het kwalitatief goed, zelfstandig en binnen de juiste tijd uitvoeren van alle voorkomende reparaties en onderhoudswerkzaamheden aan diesel- en benzineauto's volgens de richtlijnen en voorwaarden van de branche, fabrikant en importeur.

Het zelfstandig diagnosticeren en opsporen van storingen (mechanisch en elektrisch) en binnen de juiste tijd verhelpen van storingen. Het conform de wettelijke eisen uitvoeren van APK-keuringen. Het verzorgen van alle daarbij behorende papierwerk, keuringsrapporten, werkopdrachten, tijdstempelkaarten, urenverantwoording en afmeldingsformulieren APK en LPG.

Legt verantwoording af aan de chef werkplaats.

		Level
➤ **Vakkennis**	VT 03: Kwaliteit, Arbeidsomstandigheden en Milieu	2
	VT 04: Uitvoeren van Keuringen, Inspecties	3
	VT 05: Kennis van diagnostische systemen	2
	VT 06: Uitvoeren van reparatie en onderhoud	2
	VT 07: Gebruik van gereedschappen en hulpmiddelen	2
	VT 08: Kennis en gebruik van vloeistoffen, gassen en disposables	2
➤ **Businesskennis**	BUS01: Marktontwikkeling	1
	BUS02: Kennis en gebruik van systeem voor tijdregistratie	2
	BUS03: Kennis en gebruik van Klant relatiesystemen (CRM)	2
➤ **Branchekennis**	BR01: Kennis van richtlijnen van fabriek en importeur	2
	BR02: Kennis van veiligheidsvoorschriften	2
➤ **Gedrag**	G02: Analytisch vermogen	2
	G14: Nauwkeurigheid	2
	G17: Klantgerichtheid	1
	G19: Werken in teamverband	2
	G22: Mondelinge uitdrukkingsvaardigheid	2
	G23: Schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid	2
	G28: Discipline	3
➤ **Vooropleiding**	MBO 3/4 Autotechniek of vergelijkbaar	

Functiebeschrijving in termen van kennis

Als we de werkzaamheden van functionarissen analyseren kunnen we per stap vaststellen welke kennis nodig is om de stap te kunnen uitvoeren.

Een voorbeeld van **Vakkennis**

Een automonteur moet voor het analyseren van een probleem kunnen werken met analyse apparatuur. Die kennis kan doorgaans opgedaan worden bij de leverancier van de apparatuur.

Een voorbeeld van **Businesskennis**

Een automonteur moet o.a. overweg kunnen met tijdregistratiesystemen om de juiste factuur te kunnen opstellen of (basis)kennis hebben van millieuwetgeving i.v.m. het op correcte wijze omgaan met vloeistoffen en afvalregels. Deze kennis kan doorgaans bij een externe opleider of cursusinstituut worden opgedaan.

Een voorbeeld van **Branchekennis**

Een automonteur heeft specifieke merken-ervaring (bijvoorbeeld bij een dealer die meerdere merken vertegenwoordigd) of ervaring met bedrijfswagens versus personenwagens.

Kennismanagement met Vakprofielen

Voorbeeld vaktechnische kennis

Code	Vakkennis	Omschrijving	Level 1	L
VT06	Reparatie en Onderhoud	Het kunnen uitvoeren van reparatie- en onderhoudswerkzaamheden	Kan onder begeleiding eenvoudige reparatie en onderhoudswerkzaam-heden uitvoeren	K e e o h b
VT07	Gebruik van Gereedschappen en hulpmiddelen	Het gebruik maken van de juiste gereedschappen en hulpmiddelen op de goede en veilige manier. Zorgen voor het onderhoud aan gereedschappen en hulpmiddelen. Het effectief gebruiken van de beschikbare gereedschappen en hulpmiddelen	Kan onder begeleiding gebruik maken van de gereedschappen en hulpmiddelen	K g g h
VT08	Kennis van vloeistoffen, gassen en disposables	Kennis hebben van en het op goede wijze gebruiken van vloeistoffen, gassen, werkvoorraad en disposables	Maakt onder begeleiding veilig en goed gebruik van de materialen	M v v m b

Voorbeeld business kennis

Code	Businesskennis	Omschrijving	Level 1	
BUS02	Kennis en gebruik van systemen voor tijdregistratie	Het op goede wijze gebruik maken van het tijdverantwoordingsysteem voor zowel de interne verrekening als de externe facturatie	Kan het tijdverantwoordings-systeem onder begeleiding correct toepassen	K ti s c H e re
BUS03	Kennis en gebruik van Klant relatiesystemen (CRM)	Het op goede wijze aanpassen en gebruiken van het klantrelatiesysteem. Zorgvuldig omgaan met de privacygevoelige informatie van klanten	Heeft beperkt toegang tot het systeem en kan deze onder begeleiding toepassen en aanvullen	H to s z e

Voorbeeld branche kennis

Code	Branchekennis	Omschrijving	Level 1	
BR01	BR01 Kennis van richtlijnen van fabriek en importeur	Heeft kennis van de eisen en richtlijnen die de fabrikant en importeur stellen aan de voertuigen. Kan deze eisen en voorschriften toepassen.	Heeft basiskennis en kan deze onder begeleiding toepassen	H ka to
BR02	BR02 Kennis van veiligheidsvoorschriften industrie	Heeft kennis van veiligheidsvoorschriften van industrie	Heeft kennis van de veiligheidsvoorschriften en kan deze onder toezicht toepassen	H ve n ze

	Level 2	Level 3	Level 4
	Kan zelfstandig eenvoudige reparatie en onderhoudswerkzaam-heden uitvoeren in een beperkt doelgebied	Kan zelfstandig complexe reparatie en onderhoudswerkzaam-heden uitvoeren in het bedrijfsbrede doelgebied	Kan zelfstandig complexe reparatie en onderhoudswerkzaam-heden uitvoeren in het bedrijfsbrede doelgebied en kan anderen instrueren en begeleiden
	Kan zelfstandig gebruik maken van de gereedschappen en hulpmiddelen	Kan zelfstandig gebruik maken van de gereedschappen en hulpmiddelen en draagt verbeteringen voor t.a.v. inzet en gebruik	Kan zelfstandig gebruik maken van de gereedschappen en hulpmiddelen en draagt verbeteringen voor t.a.v. inzet en gebruik. Kan anderen instrueren en begeleiden.
	Maakt zelfstandig veilig en goed gebruik van de juiste materialen in een beperkt doelgebied	Maakt zelfstandig veilig en goed gebruik van de juiste materialen in het bedrijfsbrede doelgebied	Maakt zelfstandig veilig en goed gebruik van de juiste materialen in het bedrijfsbrede doelgebied en kan instrueren en begeleiden

	Level 2	Level 3	Level 4
	Kan het tijdverantwoordings-systeem zelfstandig correct toepassen. Heeft toegang tot eigen deel van het registratiesysteem	Kan het tijdverantwoordings-systeem zelfstandig correct toepassen. Heeft ook toegang tot deel van ondergeschikten en is draagt hiervoor eindverantwoordelijkheid.	Kan het tijdverantwoordings-systeem zelfstandig correct toepassen. Heeft toegang tot alle werknemers en draagt hiervoor eindverantwoordelijkheid.
	Heeft beperkte toegang tot het systeem en kan deze zelfstandig toepassen en aanvullen	Heeft uitgebreide toegang tot het systeem en kan deze zelfstandig aanvullen en toepassen. Draagt verbeteringen aan.	Heeft uitgebreide toegang tot het systeem en kan deze zelfstandig aanvullen en toepassen. Draagt verbeteringen aan en kan deze kennis overdragen.

	Level 2	Level 3	Level 4
	Heeft basiskennis en kan deze zelfstandig toepassen	Heeft uitgebreide kennis en kan deze zelfstandig toepassen. Treedt in overleg met importeur of fabrikant over wijzigingen.	Heeft uitgebreide kennis en kan deze zelfstandig toepassen. Treedt in overleg met importeur of fabrikant over wijzigingen en stemt deze af binnen de organisatie
	Heeft kennis van de veiligheidsvoorschriften en kan deze zelfstandig toepassen.	Heeft kennis van de veiligheidsvoorschriften en kan deze zelfstandig toepassen. Ziet toe op naleving. Doet verbetervoorstellen.	Heeft kennis van de veiligheidsvoorschriften en kan deze zelfstandig toepassen. Ziet toe op naleving. Doet verbetervoorstellen en voert deze in.

Kennismanagement met Vakprofielen

Score medewerker t.o.v. de norm

Symion
business consultants

Hoe verhouden de functies zich onderling in termen van kennis en ervaring?

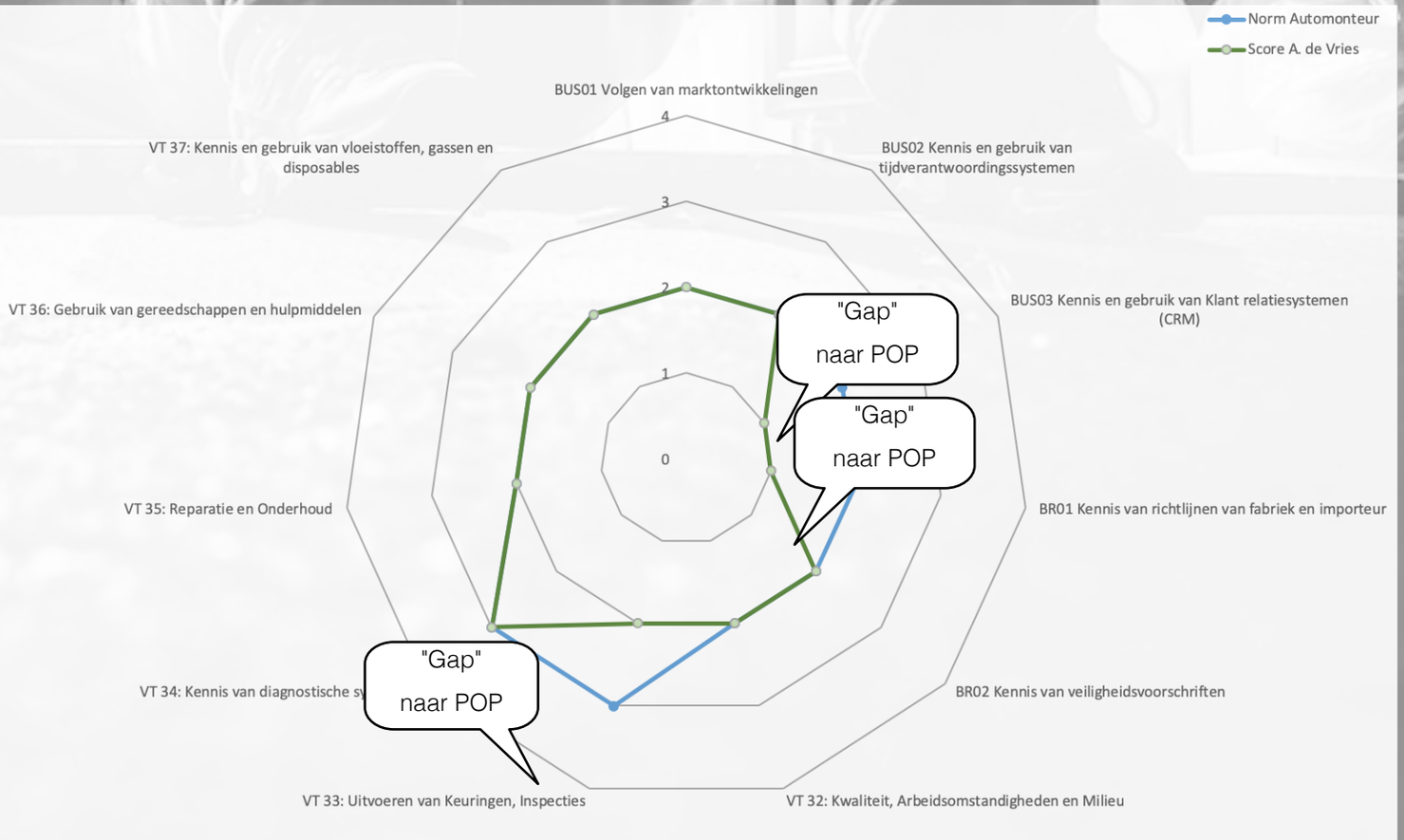

Kennismanagement met Vakprofielen

Persoonlijke ontwikkeling

Stap 1: Kies het competentieprofiel waarop gemeten gaat worden. Dit kan de huidige functie/rol zijn om op niveau te komen, maar ook een ander profiel, als het gaat om promotie of een andere functie.

Stap 2: Stel de persoonlijke “score” vast op het competentieprofiel.

Stap 3: Stel vast hoe het gewenste niveau behaald kan worden. Dit kan een combinatie zijn van opleiding en ervaring.

Stap 4: Leg afspraken vast in een Persoonlijk Ontwikkelplan (POP).

Stap 5: Faciliteer en bewaak de voortgang in coachingsgesprekken.

Stap 6: Bespreek de behaalde resultaten in een ontwikkelgesprek.

POP A.de Vries

Periode 2019

Kennisgebied	Norm Monteur	Score A. de Vries	Positie t.o.v. norm	Kennisgebied en huidig niveau	
BUS01 Volgen van marktontwikkelingen	2	2	op niveau	Inzicht hebben van en het volgen van de ontwikkelingen in de markt (van toeleveranciers) en deze kunnen interpreteren in relatie tot de behoefte van de organisatie. Ziet de mogelijkheden van ontwikkelingen in de markt voor de afdeling of organisatie.	
BUS02 Kennis en gebruik van tijdverantwoordingssystemen	2	2	op niveau	Het op goede wijze gebruik maken van het tijdverantwoordingsysteem voor zowel de interne verrekening als de externe facturatie. Kan het tijdverantwoordings-systeem zelfstandig correct toepassen. Heeft toegang tot eigen deel van het registratiesysteem.	
BUS03 Kennis en gebruik van Klant relatiesystemen (CRM)	2	1	bijscholen	Het op goede wijze aanpassen en gebruiken van het klantrelatiesysteem. Zorgvuldig omgaan met de privacygevoelige informatie van klanten. Heeft beperkt toegang tot het systeem en kan deze onder begeleiding toepassen en aanvullen.	H sy to
BR01 Kennis van richtlijnen van fabriek en importeur	2	1	bijscholen	Heeft kennis van de eisen en richtlijnen die de fabrikant en importeur stellen aan de voertuigen. Kan deze eisen en voorschriften toepassen. Heeft basiskennis en kan deze onder begeleiding toepassen.	H ze
BR02 Kennis van veiligheidsvoorschriften	2	2	op niveau	Heeft kennis van veiligheidsvoorschriften van industrie. Heeft kennis van de veiligheidsvoorschriften en kan deze zelfstandig toepassen.	
VT 32: Kwaliteit, Arbeidsomstandigheden en Milieu	2	2	op niveau	Heeft kennis van en werkt volgens de normen en eisen die gesteld worden door de wetgever, brancheverenigingof arbeidsinspectie. Beheerst en werkt zelfstandig volgens de geldende normen en eisen in een beperkt doelgebied.	
VT 33: Uitvoeren van Keuringen, Inspecties	3	2	bijscholen	Het uit kunnen voeren van Keuringen en inspecties volgens de wettelijke en intern afgesproken normen. Kan de keuring en inspectie zelfstandig uitvoeren in het bedrijfsbrede gebied.	K ze b
VT 34: Kennis van diagnostische systemen	3	3	op niveau	Het hebben van kennis en kunnen toepassen van diagnostische systemen voor motoranalyse, uitlaatgassen, mechanische onderdelen, e.d.. Kan zelfstandig gebruik maken van de diagnostische systemen in het bedrijfsbrede doelgebied.	
VT 35: Reparatie en Onderhoud	2	2	op niveau	Het kunnen uitvoeren van reparatie- en onderhoudswerkzaamheden. Kan zelfstandig reparatie en onderhoudswerkzaamheden uitvoeren in een beperkt doelgebied.	
VT 36: Gebruik van gereedschappen en hulpmiddelen	2	2	op niveau	Het gebruik maken van de juiste gereedschappen en hulpmiddelen op de goede en veilige manier. Zorgen voor het onderhoud aan gereedschappen en hulpmiddelen. Het effectief gebruiken van de beschikbare gereedschappen en hulpmiddelen. Kan zelfstandig gebruik maken van de gereedschappen en hulpmiddelen.	
VT 37: Kennis en gebruik van vloeistoffen, gassen en disposables	2	2	op niveau	Kennis hebben van en het op goede wijze gebruiken van vloeistoffen, gassen, werkvoorraad en disposables. Maakt zelfstandig veilig en goed gebruik van de juiste materialen in een beperkt doelgebied.	

Symion
business consultants

Allemaal mooi, maar wat kan ik ermee?

- Een goed systeem om het vakmanschap te meten en erop te kunnen sturen.
- Persoonlijke ontwikkeling echt gericht op het vak van de medewerker.
- Een goed hulpmiddel bij Werving en Selectie.
- Groeipaden in de organisatie worden duidelijk, groei in functie, maar ook overstappen tussen functies.
- Persoonlijke groei in lijn met groei van de organisatie.
- Persoonlijke Ontwikkelplan (POP) heeft een duidelijke relatie met het vak.
- Medewerkers zien dat het bedrijf oog heeft voor hun vakmanschap.

Persoonlijk Ontwikkelplan (POP) medewerker

	Gewenst niveau	Te ondernemen acties	Te beoordelen door:
n			
ne			
an	Heeft beperkte toegang tot het systeem en kan deze zelfstandig toepassen en aanvullen.	Bijscholing krijgen op het gebruik van het CRM systeem door collega's. Ervaring opdoen en zelfstandig kunnen uitvoeren.	Chef werkplaats
	Heeft basiskennis en kan deze zelfstandig toepassen.	Branche-opleiding volgen bij importeur. Diploma vereist. Ervaring opdoen met eisen en voorschriften, correct en zelfstandig kunnen uitvoeren.	Chef werkplaats
,			
	Kan de keuring en inspectie zelfstandig uitvoeren binnen een beperkt doelgebied.	Ook keuringen gaan uitvoeren op bedrijfswagens. Zefstandig uitvoeren.	Chef werkplaats
e,			
en t			

Werken met Vakprofielen

De voordelen van Vakprofielen

De voordelen van het werken met Vakprofielen zijn legio.

- Systeem om vakmanschap te meten en erop te kunnen sturen.
- Persoonlijke ontwikkeling echt gericht op het vak van de medewerker.
- Hulpmiddel bij Werving en Selectie.
- Groeipaden in de organisatie worden duidelijk, groei in functie, maar ook overstappen tussen functies.
- Groei van de organisatie is te vertalen naar persoonlijke groei medewerkers.
- Persoonlijke Ontwikkelplan (POP) heeft een duidelijke relatie met het vak en het werk.
- Binding medewerkers door focus op vakmanschap.

Ontwikkeling en Opleiding

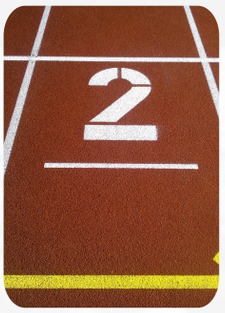

Medewerkers weten met hun Vakprofiel precies wat er van hen verwacht wordt en op welk level hun kennis gebruikt moet kunnen worden. Door de heldere beschrijving van de kennis en de toepassing, kunnen medewerkers zelf vaststellen of ze op het juiste level functioneren.

POP en voorbereiding promotie

Als medewerker en leidinggevende een "gat" constateren tussen functioneren en gewenste werklevel en feitelijk functioneren, kunnen er gerichte acties in het persoonlijk ontwikkelplan worden opgenomen om dit gat te dichten.

Is een medewerker toe aan een nieuwe stap in zijn/haar carriere, dan is direct duidelijk welke ontwikkeling de medewerker moet ondergaan om aan de nieuwe functie-eisen te voldoen. Samen met de leidinggevende kan dan een ontwikkelplan richting de nieuwe functie worden opgesteld.

Symion
business consultants

Strategisch opleidingsplan

Met de, aan medewerkers toegekende, vakprofielen wordt het duidelijk wie welke kennis moet hebben en op welk level. Ook wordt duidelijk hoe het staat met de vakvolwassenheid van de bedrijfspopulatie en waar de "gaten" zitten.

Met een strategisch opleidingsplan kunnen organisaties hun kennis uitbreiden en voorbereiden op toekomstige ontwikkelingen in het bedrijf.

Voeg een "Kennisparagraaf" toe aan projectplannen en zie waar de toename van kennis essentieel is voor het welslagen van de projecten.

Behoud je medewerkers

Gewaardeerd worden en serieus genomen worden door de werkgever, aandacht voor het vakgebied, input kunnen leveren op en meedenken over de toekomst van het vakgebied.

Dit zijn allemaal zaken waar medewerkers hoge waarden aan toekennen en wat de basis vormt voor de loyaliteit richting werkgevers.

Met Vakprofielen krijgen medewerkers invloed op de inhoud en essentie van hun vakgebied. Door het instellen van "vakgroepen" kunnen de medewerkers meedenken over trends en hoe dit hun eigen werk beïnvloed.

Met Vakprofielen geeft u de medewerkers de mogelijkheid om mee te denken over de opleidings- en trainingsmogelijkheden, om het vak continue te blijven verbeteren.

Dit alles zorgt voor een beter behoud van je medewerkers.

Werken met Vakprofielen (grafisch

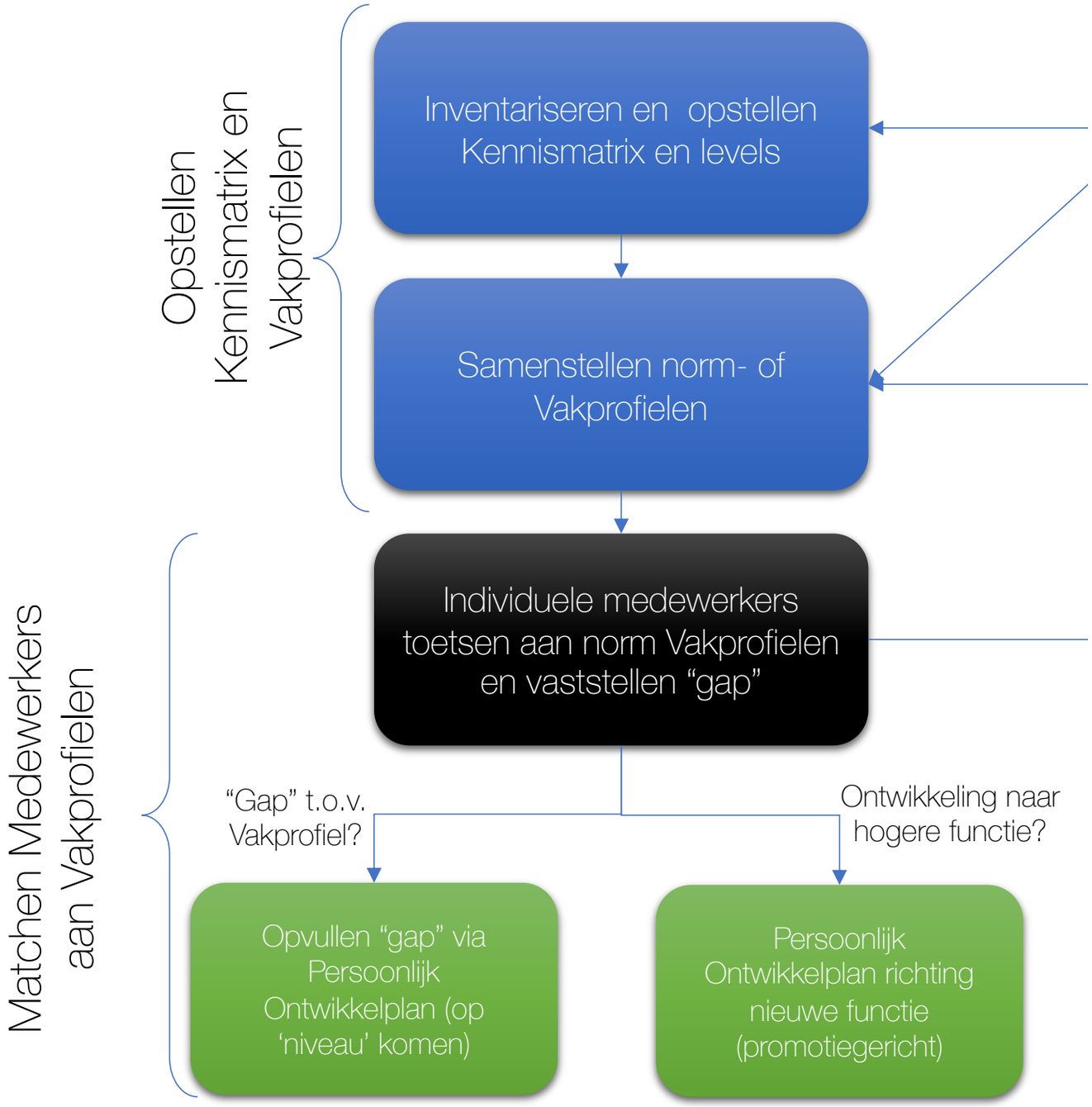

n overzicht)

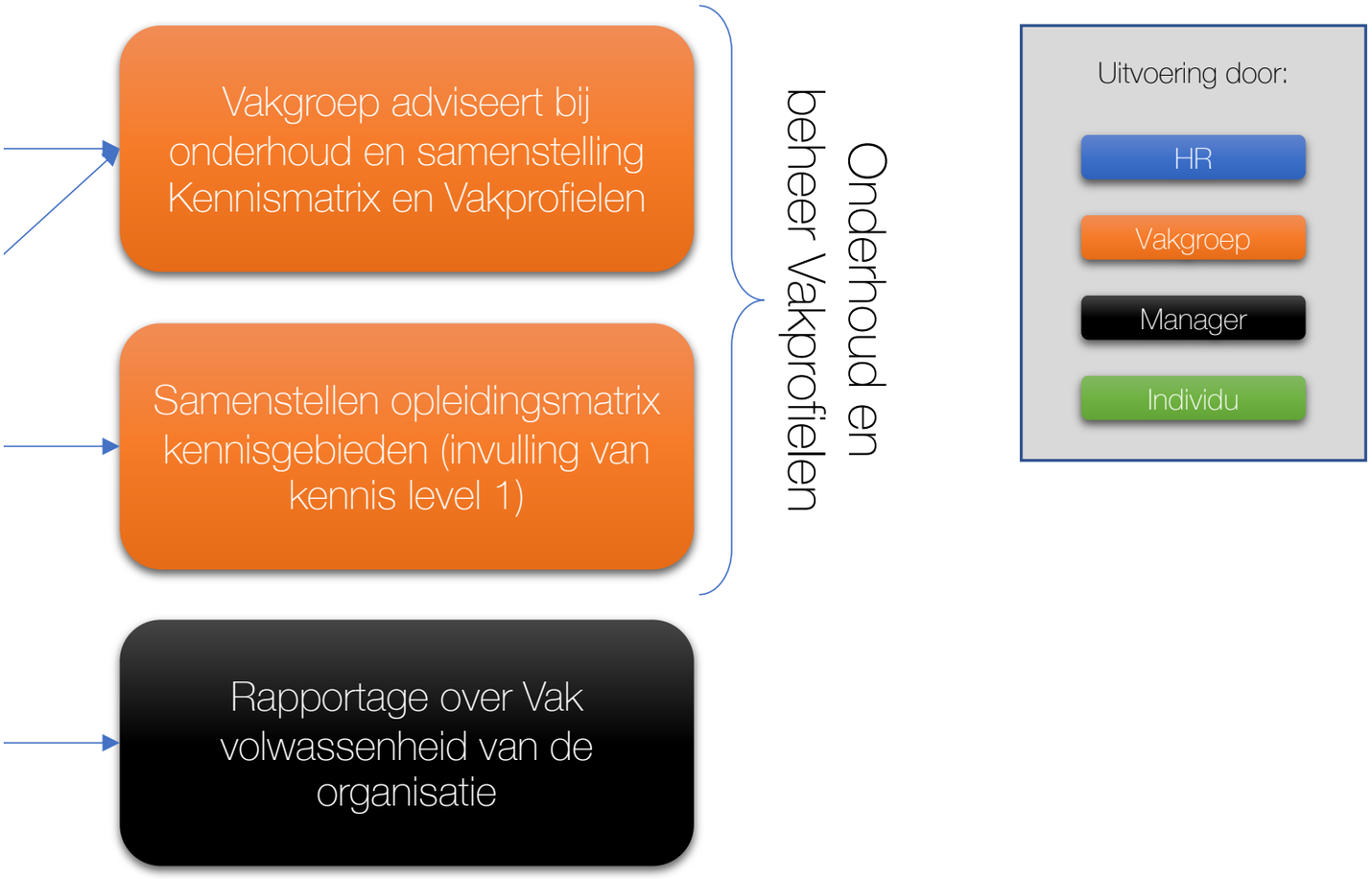

r

Meer weten?

Bel, mail met Fernando Estarippa

fernando@symion.nl

06 - 55 357 940

Symion

business consultants

Symion Coöperatie

Prins Willem-Alexanderlaan 30

7311 SW Apeldoorn

055 - 303 1430

info@symion.nl

www.symion.nl